

Katu- ja hulevesisuunnitelman selostus

Selostuksen tiedot

Kohteiden nimet:	Saaristokatu välillä Tasavallankatu-Saaristokatu 5–7 tonttiliittymä Tehdaskatu välillä Saaristokatu-Teollisuuskatu Teollisuuskuja välillä Tehdaskatu-kääntöpaikka Viljavarastonkuja välillä Tehdaskatu-Leipäniemen sillan yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie Tasavallankadun eteläreunan uusi yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä välillä Saaristokatu-Teollisuuskuja
Selostuksen laatija:	Mikko Niskanen, suunnitteluinsinööri, 8.1.2024
Selostuksen hyväksyjä:	Ari Räsänen, suunnittelupäällikkö, 8.1.2024
Tiedoksi:	kaupunkirakennelautakunta

Kohde

Katu- ja hulevesisuunnitelmat koskevat Saaristokatua (välillä Tasavallankatu-Saaristokatu 5–7 tonttiliittymä), Tehdaskatua (välillä Saaristokatu-Teollisuuskatu), Teollisuuskujaa (välillä Tehdaskatu-kääntöpaikka), Viljavarastonkujaa (välillä Tehdaskatu-Leipäniemen sillan yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie) sekä Tasavallankadun eteläreunan uutta yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää (välillä Saaristokatu-Teollisuuskuja). Nähtäville asetettavat kadut sijaitsevat Haapaniemen (o8) kaupunginosassa.

Lähtökohdat

Tasavallankadun yritysalueen asemakaavamuutos on ehdotusvaiheessa. Asemakaavan muutostyössä tutkitaan alueen liike- ja elinkeinotoiminnan kehittämismahdollisuudet vajaalla käytöllä olevalle alueelle sekä Kuopion keskustan eteläisen sisääntuloalueen kaupunkikuvalliset lähtökohdat. Samalla tutkitaan jalankulku- ja pyöräliikenteen sekä katu- ja raideliikenteen osalta verkostojen toimivuus sekä mahdolliset muutostarpeet.

Ehdotusaineistot on tavoitteena asettaa julkisesti nähtäville alkuvuodesta 2024. Asemakaavamuutoksen valmisteluaineisto oli julkisesti nähtävillä 21.6.-18.8.2023. Katu- ja hulevesisuunnitelmaehdotukset voidaan asettaa julkisesti nähtäville, mutta osaa suunnitelmista ei voida hyväksyä ennen asemakaavamuutoksen lainvoimaisuutta.

Saaristokatu-Tehdaskatu kulmukseen sijaitsevalle asemakaavamuutosalueen ulkopuoliselle yritystontille on tarkoitus rakentaa Kuopion kolmas Citymarket. Tämänhetkisen tiedon mukaan kaupan on tarkoitus valmistua vuoden 2025 joulusesonkiin, mutta varsinaista rakentamispäätöstä ei ole Keskon toimesta vielä tehty. Suunnittelun tarkoituksena on valmistautua kaupan suuryksikön sijoittumiseen alueelle, jotta päästään rakentamaan kauppatoiminnan edellyttämiä muutoksia katu-,

hule- ja vesihuoltoverkoston. Verkostolliset muutokset palvelevat myös asemakaavamuutosalueen maankäytön kehittymistä.

Suunnittelualueen liikenneverkon toimivuutta ja sen edellyttämiä kehittämistarpeita on tarkasteltu useassa selvityksessä, joista viimeisimpänä Haapaniemen liikennetarkasteluraportti, 01/2023 ja siihen liittyvä lisätarkastelu 05/2023. Raportin liikennesimulointien perusteella autoliikenteen suurimmat ongelmat kohdistuvat Tasavallankatu-Saaristokatu- ja Saaristokatu-Tehdaskatu-liittymiin ja alueella tarvitaan parantamistoimenpiteitä liikenteen sujuvoittamiseksi Citymarketin rakentumisen myötä sekä liikenteen ennustetilanteessa (v.2035). Uudet palvelut ja niiden tuottama liikenne voivat aiheuttaa ajoittain pitkiä jonoja eri suunnissa. Liikennemäärien kasvaessa myös liittymien viiveet kasvavat nykyisestä.

Laaditut katu- ja hulevesisuunnitelmaehdotukset ovat voimassa olevan asemakaavan ja asemakaavamuutosehdotuksen mukaisia. Katualueet ja pääosa katualueita ympäröivistä tonteista ovat kaupungin maanomistuksessa. Suunnitelmissa esitetyt katumiljöörakenteet pintakiveyksineen ovat ohjeellisia eivätkä vahvistu katusuunnitelmassa.

Kuopion Vesi Oy saneeraa katujen yhteydessä olevat nykyiset vesihuoltoverkostot samassa yhteydessä katujen ja hulevesiverkoston rakentamisen kanssa.

Nykytilanne

Saaristokatu

Saaristokatu on pääosin kaksikaistainen pääkatu, jonka kautta ajoneuvoliikenne mukaan lukien joukkoliikenne kulkee Saaristokaupunkiin. Saaristokatu on paikoin erittäin vilkkaasti liikennöity ja ruuhka-aikoina Tasavallankatu- ja Tehdaskatu- liittymissä on paikoin pitkiä jonoja eri suunnissa. Tasavallankatu- ja Tehdaskatu-liittymät ovat liikennevalo-ohjattuja.

Tehdaskadun liittymästä pohjoisen suuntaan on nykyisin kaksi noin 3.50 metriä leveää ajokaistaa. Kaistoilta on kääntyminen vasemmalle Tasavallankadulle länteen sekä suoraan ajo Siikaniemenkadulle ja kääntyminen oikealle Tasavallankadulle itään. Tasavallankadulta etelän suuntaan on nykyisin kaksi noin 3.50 metriä leveää ajokaistaa. Kaistoilta on kääntyminen vasemmalle Tehdaskadulle itään sekä suoraan ajo Saaristokaupungin suuntaan ja kääntyminen oikealle Tehdaskadulle länteen. Suoraan ja oikealle kääntyvien kaistalla sijaitsee joukkoliikenteen nk. ajoratapysäkki, joka osittain hankaloittaa etelään suuntautuvaa liikennettä.

Katuosuudella on paikoin vilkasliikenteinen McDonald's:n ja S-Marketin tonttiliittymä. Katuosuuden länsireunassa on vaihtelevan levyinen yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, joka risteää joukkoliikennepysäkin odotustilan kanssa sekä itäreunassa noin 3.00 metriä leveä jalkakäytävä. Joukkoliikennepysäkin yhteydessä on jäsentymätön kaupunkipyöräasema.

Tehdaskadun liittymästä etelän suuntaan ajorata jatkuu yksikaistaisena. Tehdaskadun liittymään etelän suunnasta on nykyisin noin 45 metriä pitkä ja 3.50 metriä leveä vasemmalle kääntyvien kaista Tehdaskadulle länteen sekä noin 3.50 metriä leveä kaista suoraan pohjoiseen ja oikealle Tehdaskadulle itään. Kadun länsireunassa on noin 4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Ajoradan ja yhdistetyn väylän välissä sijaitsee vaihtelevan levyinen katuviherkaista. Kadulla on 50 km/h nopeusrajoitus.

Tehdaskatu, Teollisuuskatu ja Teollisuuskuja

Tehdaskatu on länsi-itäsuuntainen kaksikaistainen kokoojakatu, joka liittyy länsipäästään Teollisuuskujaan ja jatkuu edelleen Teollisuuskatuna kohti Tasavallankatua. Ajoradan leveys on noin 7.00-8.00 metriä ja pohjoispuolella sijaitsee noin 3.50-4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Saaristokadun ja Tasavallankadun liittymissä on noin 40 metriä pitkät vasemmalle kääntyvien kaistat.

Tehdaskatu jatkuu tonttikatumaaisena Teollisuuskujan liittymästä etelään kohti Kumpusaarentietä ja päättyy Leipäniemen sillalle johtavaan yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään. Kaduilla on 50 km/h nopeusrajoitus.

Katualue sekä jalankulun ja pyöräilyn reitit ovat paikoin jäsentymättömiä eikä turvallisuustekijöitä ole huomioitu riittävästi.

Rakenteelliset ja liikenteelliset ratkaisut

Saaristokatu

Saaristokadun itäreunaan välillä Tasavallankatu-Saaristokatu 5-7 tonttiliittymä sijoitetaan uusi 3.25 metriä leveä ajokaista pohjoisen suuntaan. Uudelta ajokaistalta on kääntyminen oikealle Tehdaskadulle itään ja suoraan ajo Tasavallankadulle. Tasavallankadun liittymässä uudelta kaistalta on kääntyminen oikealle itään päin. Välillä Tehdaskatu-Tasavallankatu oleva nykyinen kadun itäreunan jalkakäytävä poistetaan. Saaristokadun etelän suunnan kääntymiskaistaa vasemmalle Tehdaskadulle länteen jatketaan noin 20 metrillä.

Joukkoliikennepysäkki sijoitetaan erilliseen pysäkkisyvennykseen, joka mitoitetaan kahdelle telilinja-autolle. Pysäkillä rakennetaan odotustila ja 4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä linjataan odotustilan takaa

kadun länsireunaa pitkin. Tasavallankadun liittymään rakennetaan uusi keskikoroke suojatien yhteyteen parantamaan jalankulkijoiden turvallisuutta.

McDonald's:n ja S-Marketin tonttiliittymä muutetaan voimassa olevan asemakaavan mukaisesti nk:ksi suuntaisliittymäksi. Liittymästä ajo tontille on jatkossa vain etelän suunnasta ja ulosajo tontilta kadulle vain pohjoisen suuntaan.

Liikennevalo-ohjaus säilytetään Tehdaskadun ja Tasavallankadun liittymissä.

Saaristokadun nopeusrajoitus säilytetään 50 km/h.

Tehdaskatu

Asemakaavamuutosehdotuksessa Tehdaskatu jatketaan Tasavallankadun liittymään saakka. Tehdaskadun ajorata kavennetaan 7.00 metriseksi. Saaristokadun liittymässä itäänpäin suuntautuvaa kaksikaistaista osuutta jatketaan siten, että osuuden pituus on noin 90 metriä. Tehdaskadun linjaus oikaistaan nykyisen Teollisuuskujan kohdalla.

Kadun pohjoisreunaan sijoitetaan 3.50-4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Kadun eteläreunaan välillä Saaristokatu-Viljavarastonkatu sijoitetaan 2.50 metriä leveä jalkakäytävä. Tehdaskadun suoran osuuden keskivaiheille rakennetaan uusi keskisaareke, jonka yhteyteen sijoitetaan suojatie. Uusi keskisaareke hillitsee suoran osuuden ajonopeuksia ja parantaa suojatien turvallisuutta. Viljasiilonkujan liittymään rakennetaan uusi pyöräilijän tien ylityspaikka korotetun suojatien yhteyteen. Ko. kohdassa ajoneuvolla on väistettävä ajorataa pyörätien jatkeella ylittävää polkupyöräilijää.

Välille Saaristokatu-Tehdaskatu 37 sijoitetaan kadun pohjoisreunaan 2.50 metriä leveitä kadunvarsipysäköintipaikkoja ja ne korotetaan ajoradasta eri tasoon reunakiveä madaltaen. Pysäköintipaikkojen ja yhdistetyn väylän väliin sijoitetaan 1.00 metriä leveä kivetty erotuskaista. Uusia katupuita sijoitetaan pysäköintipaikkojen väliin. Pysäköintipaikkojen sijoituksessa on huomioitu Citymarketin tulevat ja nykyisten kiinteistöjen ajoneuvoliittymät. Kadun eteläpuolella olevat ajoneuvoliittymät säilyvät nykyisillä paikoillaan. Katu rajataan molemmin puolin graniittisilla reunakivillä, joiden näkyvä korkeus on 12 cm:ä. Kadunvarsipysäköintipaikkojen kohdilla reunakiven näkyvä korkeus on 3 cm:ä. Ajoneuvoliittymissä reunakivet tehdään madallettuina.

Tehdaskadun nopeusrajoitus muutetaan 40 km/h.

Teollisuuskuja

Nykyinen Teollisuuskuja välillä Tehdaskatu-Teollisuuskatu poistuu asemakaavamuutosehdotuksessa ja katualue muutetaan pääosin tontiksi. Uusi Teollisuuskuja on noin 100 metriä pitkä kokooja-/tonttikatu ja se sijoitetaan Tehdaskadun uudelta katulinjaukselta pohjoiseen kohti Tasavallankatua. Ajoradan leveys on 6.50 metriä. Kadun itäreunaan sijoitetaan 4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Kadun pohjoispäähän rakennetaan kääntöpaikka. Katu rajataan molemmin puolin graniittisella reunakivellä, jonka näkyvä korkeus on 12 cm: ä. Ajoneuvoliittymissä reunakivet tehdään madallettuina. Kadun reunaviheralueille sijoitetaan uusia katupuita.

Katuosuuden nopeusrajoitus on 30 km/h.

Viljavarastonkuja

Viljavarastokuja on uusi asemakaavamuutosehdotuksen mukainen noin 70 metriä pitkä tonttikatu Tehdaskadulta etelään kohti Kumpusaarentietä. Ajoradan leveys on 6.50 metriä. Kadun itäreunaan sijoitetaan 4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, joka liittyy eteläpäästään Leipäniemen sillalle johtavaan nykyiseen yhdistettyyn väylään. Katu rajataan molemmin puolin graniittisella reunakivellä, jonka näkyvä korkeus on 12 cm: ä. Ajoneuvoliittymissä reunakivet tehdään madallettuina. Kadun itäreunan reunaviheralueelle sijoitetaan uusia katupuita.

Katuosuuden nopeusrajoitus on 30 km/h.

Tasavallankadun yhdistetty jalankulku- ja pyörätie

Tasavallankadun eteläreunaan välille Saaristokatu-Teollisuuskujan kääntöpaikka sijoitetaan uusi 4.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Väylältä on yhteys Citymarketin tontille sekä Tasavallankadun nykyiseen alikulkutunneliin ja edelleen Tasavallankadun pohjoispuolelle. Väylää on mahdollista jatkaa Tasavallankadun eteläreunaan pitkin kohti länttä, kun Tasavallankadun varren maankäytön kehittyminen etenee asemakaavamuutoksen myötä ja väylien verkostolliset tarpeet selkiintyvät.

Kadun korkeusasema ja päällystemateriaali

Katujen tasaukset on suunniteltu olemassa olevan ympäristön ehdoilla ja myötäilevät nykyisiä tasauksia ja maastonmuotoja. Tehdaskadun, Saaristokadun sekä Tasavallankadun yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän tulevaa korkeusasemaa on säännöllisesti yhteensovitettu Citymarketin suunnittelijoiden kanssa.

Ajoradat, kadunvarsipysäköintipaikat, ajoneuvoliittymät, jalkakäytävät sekä yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät asfaltoidaan. Pysäkin odotustila, keskisaarekkeet ja suojateiden varoitusalueet kivetään betonikivillä. Kadut rajataan graniittisilla reunakivillä.

Istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet

Tehdaskadun ja Saaristokadun väliviherkaistoille istutetaan katupuita ja matalaa lehtipensasta sekä osin nurmetetaan. Reunaviheralueet pääosin nurmetetaan ja niille istutetaan mahdollisuuksien mukaan uusia katupuita.

Saaristokadun linja-autopysäkin pohjoispuolelle sijoitetaan runkolukittavia polkupyöräpysäköintipaikkoja. Pysäkin eteläpuolelle sijoitetaan kaupunkipyöräasema. Joukkoliikennepysäkki varustetaan katoksella ja roska-astialla. Saaristokadun ja nk. Noutotukun tontin välinen korkeusero hoidetaan betonisen tukimuurin avulla. Muurin päälle asennetaan putoamissuoja-aita.

Tehdaskadun ja Teollisuuskujan liittymäalueen tuntumaan sijoitetaan levähdysistuinalue, joka varustetaan roska-astialla.

Istutukset ja kiinteät rakenteet tarkentuvat rakennussuunnitelmavaiheessa.

Valaistus

Kaduille rakennetaan uusi LED-katuvalaistus, joka on liitettävissä C2-valaistuksen ohjausjärjestelmään. Nykyinen valaistus poistetaan.

Kadun kuivatus ja hulevesijärjestelmä

Kadut kuivatetaan järein ja reunakivin rakennettaviin hulevesikaivoihin. Katujen hulevedet ohjataan alueen nykyisiin ja katujen yhteyteen rakennettaviin hulevesiviemäriverkostoihin. Puutteellisten tulvareittien vuoksi osa uusista hulevesiviemäreistä rakennetaan tulvamitoitettuna.

Katu- ja hulevesisuunnitelmissa esitetyt hulevesijärjestelmät ovat ohjeellisia.

Esteettömyys

Suunnittelualueen suojatiet ja uusi joukkoliikennepysäkki täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannusennuste on n. 4.2 milj. € (alv 0 %), jakautuen:

- Saaristokatu n. 850 000 €

- katurakenteet (sis. valaistus) n. 400 000 €
- viimeistelytyöt n. 75 000 €
- hulevesirakenteet n. 35 000 €
- taitorakenteet n. 140 000 €
- liikennevalojärjestelmät n. 200 000 €
- Tehdaskatu n. 2 600 000 €
 - katurakenteet (sis. valaistus) n. 1 950 000 €
 - viimeistelytyöt n. 380 000 €
 - hulevesirakenteet n. 275 000 €
- Teollisuuskujat n. 235 000 €
 - katurakenteet (sis. valaistus) n. 145 000 €
 - viimeistelytyöt n. 35 000 €
 - hulevesirakenteet n. 55 000 €
- Viljavarastonkuja n. 235 000 €
 - katurakenteet (sis. valaistus) n. 85 000 €
 - viimeistelytyöt n. 10 000 €
 - hulevesirakenteet n. 140 000 €
- Tasavallankadun yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä n. 270 000 €
 - katurakenteet (sis. valaistus) n. 260 000 €
 - viimeistelytyöt n. 10 000 €

Kustannusarviot sisältävät katurakenteiden, katuviheralueiden, hulevesiverkostojen, liikennevalojärjestelmien ja valaistuksen rakennuskustannusten lisäksi suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset.